

Lov om Social Service § 101 og Sundhedslovens §§ 141 og 142

**Social behandling af
alkohol - og stofmisbrug**

Mariagerfjord
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

1. Lovgrundlag og målgruppe
2. Leverandører
3. Kvalitetsstandardens opbygning
4. Visitationspraksis
5. Ydelsesbeskrivelser for Misbrugsbehandling
6. Tilsyn og godkendelse
7. Kvalifikationskrav til udføreren
8. Borgerinddragelse
9. Valgmuligheder
10. Omkostninger
11. Opfølgning af ydelsen

Godkendt af Byrådet den 26. maj 2011

1. Lovgrundlag og målgruppe

1.1 Lovgrundlag

Serviceovens § 101

Jf. Serviceovens § 101 skal kommunalbestyrelsen tilbyde social behandling af stofmisbrugere.

Stk. 2. Tilbud efter **stk. 1** skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om behandling **jf. stk. 1**.

Stk. 4. En person, der bliver visiteret til behandling, kan frit vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter **stk. 1**.

Stk. 5. Fristen efter **stk. 2** kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret efter **stk. 1**.

Stk. 6. Retten til at vælge efter **stk. 4** kan begrænses, hvis hensynet til stofmisbrugeren taler for det.

Sundhedslovens § 141

§ 141. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri behandling til alkoholmisbrugere.

Stk. 2. Alkoholbehandling skal iværksættes senest 14 dage efter, at alkoholmisbrugeren har henvendt sig til kommunen med ønske om at komme i behandling.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling i henhold til **stk. 1**, ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd, **jf. stk. 4**, eller private institutioner.

Stk. 4. Regionsrådet stiller efter aftale med de enkelte kommunalbestyrelser i regionen behandlingspladser m.v., **jf. stk. 1**, til rådighed for kommunerne og yder faglig bistand og rådgivning.

Stk. 5. Behandling og rådgivning til alkoholmisbrugere skal ydes anonymt, hvis alkoholmisbrugeren ønsker det.

Stk. 6. Behandling på alkoholambulatorium er vederlagsfri, uanset hvor patienten bor.

Sundhedslovens § 142

Regler og bestemmelser for den medicinske behandling er beskrevet i sundhedslovens § 142. Jf. sundhedslovens § 142 skal kommunen tilbyde vederlagsfri lægelig behandling med euforiserende stoffer til stofmisbrugere. Den lægelige behandling forudsættes at være en integreret del af den enkelte kommunes samlede behandlings- og omsorgstilbud til stofmisbrugere. Det er kommunens ansvar at tilrettelægge den samlede behandlingsindsats. De relevante behand-

lingstilbud kan tilvejebringes, ved at kommunalbestyrelsen selv etablerer behandlingspladser, ved at kommunalbestyrelsen træffer aftale med andre kommunalbestyrelser eller et regionsråd om at stille behandlingspladser til rådighed, eller ved at kommunen indgår aftale med private døgnbehandlingstilbud.

Det er kommunens ansvar at sikre den fornødne sammenhæng mellem den lægelige behandling jf. **Sundhedslovens § 142** og den hermed forbundne psykosociale indsats jf. **Serviceovens § 101** – og i øvrigt indsatsen mod de sociale problemer, stofmisbrugerens i øvrigt måtte have.

1.2. Målgruppe

Målgruppen jf. **Serviceovens § 101** og **Sundhedslovens §§ 142 og 141**, omfatter stof- og alkoholmisbrugere over 18 år, der er fysisk og/eller psykisk afhængige af et eller flere bevidsthedsændrende stoffer og alkohol. Målgrupperne for behandling er mangeartede, men omfatter overordnet såvel alkohol- som stofmisbrugere. Indenfor de to typer misbrug opererer man med en opdeling i gruppen af unge under 18 år, gruppen af voksne og gruppen af borgere med dobbeltbelastninger eller dobbeltdiagnoser.

Der vil i nogle tilfælde kunne tilbydes familiebehandling. Dette kan tilbydes i de tilfælde, hvor misbrugerens fortsatte uafhængighed er betinget af en helhedsorienteret behandling, som også involverer dennes familie.

1.2.1 Målsætning

Den overordnede vision for misbrugsområdet er, at Mariagerfjord Kommunes ansatte møder borgere, som har brug for hjælp, med en forståelse for borgernes livssituation. At der sammen med borgerne og andre aktører arbejdes positivt på at opnå en helhedsorienteret og sammenhængende indsats. Mariagerfjord Kommune ønsker at arbejde sammen med en borger om at forebygge og reducere de skadesvirkninger, misbrug påfører det enkelte individ, dennes familie og det omgivende samfund.

Mariagerfjord Kommune følger princippet om at tilbyde borgere mindste indgribende foranstaltning først.

2. Leverandører

Misbrugscenter Mariagerfjord.

Godkendte eksterne leverandører.

3. Kvalitetsstandardens opbygning

Kvalitetsstandarden består af:

- Visitationskriterier
- Ydelsesbeskrivelser, der beskriver ydelsens indhold og formål
- Tilsyn og godkendelse.

4. Visitationskriterier

Udgangspunktet for tildeling af ydelsen er en vurdering af den enkeltes behov. Behovet skal vurderes ud fra de kriterier, der beskrives i lovgrundlaget for personkredsen. Der er tale om en målgruppe, der ikke nødvendigvis har haft kontakt til de sociale myndigheder på forhånd. Det betyder, at leverandøren af ydelser efter Lov om Social Service § 101 og Sundhedslovens § 141 eller andre, der er i kontakt med borgeren, kan henvende sig til myndighedsafdelingen (specialrådgivningen) ved Mariagerfjord Kommune og gøre opmærksom på, at en borger har brug for hjælp. Borgerne kan selv henvende sig til evt. rådgivning og hjælp.

Henvendelse:

Henvendelse vedrørende råd og vejledning i forhold til alkohol og stofmisbrug kan ske til:

- Misbrugscenter Mariagerfjord
- Sagsbehandler i specialrådgivningen i Mariagerfjord Kommune
- For børn og unge under 18 år sker henvendelse igennem sagsbehandler fra Familierådgivningen
- SSP
- Støtte kontakt person
- Praktiserende læge
- Sygehus.

Der skal ske en afklaring af, hvorvidt borgeren er omfattet af målgruppen – herunder en afklaring af omfanget af misbruget.

Tilbud om behandling skal iværksættes senest 14 dage efter at borgeren har sagt ja til at modtage behandling.

En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til.

Fristen kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til.

5. Ydelsesbeskrivelser for Misbrugsbehandling

5.1 Ambulant behandling

Mariagerfjord Kommune leverer ambulante behandlingstilbud. Ambulante behandlingstilbud er beskrevet i Mariagerfjord Kommunes ydelseskatalog. I øvrigt henvises til Mariagerfjord Kommunes hjemmeside www.mariagerfjordkommune.dk, hvor man kan læse mere om ydelserne, principper for behandlingen og værdigrundlag.

5.2 Døgnbehandling

Specialrådgivningen under Handicapafdeling i Mariagerfjord Kommune har visitationsretten i forbindelse med døgnbehandling af stof- og alkoholmisbrugere. De socialfaglige sagsbehandlere afklarer i samarbejde med Misbrugscenter Mariagerfjord, hvilke tilbud der er behov for, samt sætter rammerne for varigheden af døgnbehandlingen.

Såfremt man henvender sig til Misbrugscenter Mariagerfjord, kortlægger Misbrugscenteret behovet for en eventuel døgnbehandling og indstiller behandlingen til specialrådgivningen, som træffer afgørelse om døgnbehandling. Døgnbehandling foregår primært på godkendte private behandlingssteder. Den døgnbehandling, Mariagerfjord Kommune visiterer til, skal leve op til den viden (evidens), der er på området. Det er ligeledes et krav, at behandlingsstedet løbende dokumenterer den aktuelle behandling og holder Kommunen orienteret.

6. Tilsyn og godkendelse

6.1 Tilsyn

Ved midlertidige ophold i døgnbehandling, hvor borgeren bibeholder bopælsadresse i Mariagerfjord Kommune, fører Mariagerfjord Kommune det personrelaterede tilsyn med behandlingen.

6.2 Godkendelse

Behandlingssteder, der tilbyder midlertidige døgnophold, skal være godkendt af den stedlige kommune. Det er den stedlige kommune, der er forpligtet til at føre det driftsorienterede tilsyn. Behandlingssteder, der ikke er godkendt af den stedlige kommune, kan ikke benyttes til behandlingsophold visiteret af Mariagerfjord Kommune.

7. Kvalifikationskrav til udføreren

Arbejdet udføres af personale med relevant faglig baggrund. Misbrugscentret er kendetegnet ved, at tværfaglighed og specialfaglighed eksisterer side om side. Denne unikke kombination af tværfaglighed og specialviden inden for samme organisation er opnået ved hjælp af et tæt samspil mellem organisationens behandlingstilbud og øvrige aktiviteter.

8. Borgerinddragelse

Tilbud og ydelser til borgeren tilrettelægges på baggrund af dialog med borgeren. Borgeren skriver under på behandlingsplanen og er således medansvarlig for gennemførelsen af forløbet.

9. Er der andre valgmuligheder

En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud. Det betyder dog ikke, at der er frit valg mellem fx ambulantebehandling og døgnbehandling. Borgerens valgfrihed omfatter kun et andet tilsvarende behandlingstilbud.

10. Omkostninger

Behandlingen i Misbrugscenteret er vederlagsfri for borgeren.

11. Opfølgning af ydelsen

Det er Kommunes ansvar, at der følges op på behandlingsplanerne for at sikre, at behandlingen forsat opfylder sit formål.

Der bliver samarbejdet med relevante afdelinger med henblik på at tilrettelægge en samlet indsats.